

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните
Областна дирекция "Земеделие" Габрово

Приложение към Заповед № РД-ЗА-178/19.12.2012 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС

**ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ
В
ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ -
ГАБРОВО**

ГАБРОВО, 2012 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в Областна дирекция «Земеделие»-Габрово, наричана по-нататък “дирекцията”, и има за цел да повиши общественото доверие в професионализма и морала на служителите в дирекцията, както и да издигне престижа на държавната служба.

(2) Този кодекс конкретизира Кодекса за поведение на служителите от държавната администрация.

Чл. 2. (1) Дейността на служителите в дирекцията се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, компетентност, политическа неутралност, отговорност, зачитане на личността и отчетност.

(2) Законност е изпълнение на служебните задължения от служителя при спазване на Конституцията на Република България, международните актове, ратифицирани по конституционен ред от Република България и законите на Република България, в частност специалните закони и подзаконови нормативни актове в областта на земеделието, както и съобразно утвърдените вътрешни актове и установените правила в дирекцията.

(3) Лоялност е поведение, което служителят следва в интерес на обществото, дирекцията и колегите при провеждането на държавна политика и в частност – политиката на дирекцията, основаващи се на принципите на правовата държава.

(4) Честност е осъществяването на действия, предлагането и вземането на решения от служителя, в зависимост от функциите, които изпълнява, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в държавните институции.

(5) Безпристрастност е извършване на дейността от служителя, обективно и добросъвестно, като се стреми вярно, точно и безпристрастно да събира, анализира и оценява всички факти и обстоятелства, свързани с работата му, без да се влияе от собствени или чужди интереси.

(6) Компетентност е използване и прилагане знанията и опита, които притежава служителя, при осъществяване на дейността, като непрекъснато повишава професионалната си квалификация и подобрява работата си в интерес на гражданите.

(7) Политическа неутралност е не допускането от служителя, да бъде повлиян от свои или чужди политически пристрастия, в работата, която изпълнява.

(8) Отговорност е поведение, което служителя следва, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот, което не накърнява престижа на дирекцията и на държавната служба.

(9) Зачитане на личността е поведение, което служителя следва при изпълнение на служебните задължения, като се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки, зачита правата и достойността на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация.

(10) Отчетност е осъществяване на дейността от служителя, по начин, даващ възможност да се видят ясно неговите действия и резултатите от извършената работа.

Чл. 3. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения.

Чл. 4. Служителят следва да изглежда по начин, подходящ за средата, в която работи.

Чл. 5. При изпълнение на служебните задължения служителят носи отличителен знак със снимка и данни за имената, длъжността, администрацията и звеното, към които принадлежи, на български и английски език.

Чл. 6. При водене на телефонни разговори служителят се идентифицира чрез дирекцията, длъжност, собствено и фамилно име.

Чл. 7. (1) Документите, данните и информацията в дирекцията могат да се използват от служителя само за изпълнение на служебните му задължения при спазване на разпоредбите за защита на класифицирана информация, на служебна тайна и лични данни на трети лица.

(2) Служителят е длъжен да не разгласява факти и сведения, станали му известни при или по повод изпълнение на служебните му задължения, освен в изрично посочените от закон случаи.

(3) Служителят трябва да приема необходимите действия за гарантиране на сигурността и недопускане на неразрешено разкриване на защитената информация и/или данни и информация от служебните компютри и помещения, чрез установените мерки за защита.

Чл. 8. (1) При изпълнение на служебните си задължения служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

(2) Служителят е длъжен своевременно да информира непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество, данни или документи на дирекцията.

(3) Служителят не може да изнася документи и имущество на дирекцията извън мястото, където изпълнява служебните си задължения, освен след писмено разрешение от главния секретар на дирекцията или по повод изпълнение на служебна работа.

(4) Служителят няма право да предоставя достъп до служебното имущество и документи на администрацията на външни лица, освен в предвидените от закон случаи.

(5) Служителят не може да използва или да предоставя за ползване от трети лица служебни автомобили за други цели, освен служебни, както и не следва да превозва с тях лица, които нямат служебна работа.

Глава втора

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел I

Взаимоотношения с граждани

Чл. 9. (1) Служителят в дирекцията изпълнява задълженията си професионално, безпристрастно и непредубедено, като създава условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица без да проявява дискриминация или благосклонност, към която и да е група или отделна личност.

(2) Служителят прави всичко възможно, за да бъде обслужването достъпно за всеки като използва всички възможни канали за предоставяне на информация и извършване на административна услуга.

(3) Служителят е длъжен да опазва данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения.

Чл. 10. (1) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно. Той е длъжен да се произнася по исканията на гражданите и да им предоставя цялата необходима информация с оглед защитата на техните права и интереси при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и Закона за защита на личните данни.

(2) Служителят отговаря компетентно, пълно и точно на поставените въпроси, съобразно функциите, които изпълнява, при спазване на нормативните изисквания и без да превишава служебните си задължения, като при необходимост пренасочва гражданите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

(3) Служителят информира гражданите, относно възможностите за обжалване в случаи на допуснати от администрацията нарушения или отказ за извършване на административна услуга.

Чл. 11. (1) Служителят се отнася любезно, възпитано и с уважение към гражданите, като зачита техните права и достойнство на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация на политическа, идеологическа, расова, етническа, религиозна, езикова и полова основа.

(2) При обслужване на гражданите, служителят не провокира с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им се стреми да ги разреши.

(3) Служителят е длъжен да запази спокойствие и да контролира поведението си, независимо от възникналата ситуация.

(4) Недопустима е всяка форма на злоупотреба със служебни правомощия при работа с граждани.

Чл. 12. (1) Служителят не трябва да прави грешни или подвеждащи, устни или писмени, изявления по въпроси от служебен характер.

(2) При допускане на грешка от страна на служител, при или по повод работата му, по преписка на физическо или юридическо лице, същият е длъжен в максимално кратък срок да поправи грешката като приеме действия за уведомяване на заинтересованото лице.

Чл. 13. Служителят не трябва да укрива, поправя, поврежда или унищожава, нарочно или поради небрежност, документи на физически или юридически лица, постъпили в дирекцията.

Раздел II

Взаимоотношения с ръководството

Чл. 14. (1) Служителят подпомага директора на ОД «Земеделие» - Габрово при провеждането на държавната политика в областта на земеделието и горите, както и при прилагането на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз /ОСП на ЕС/ на територията на област Габрово с висок професионализъм, безпристрастност и активност, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) При изпълнение на служебните си задължения служителят следва поведение, което създава увереност у ръководителите, чиято дейност подпомага, че могат да му се доверяват и да разчитат на него.

(3) Служителят изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска личните политически пристрастия или пристрастия от расов, етнически, религиозен, езиков или друг характер да му влияят.

(4) Служителят прави предложения пред ръководството, като е длъжен да предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл. 15. (1) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява разпорежданията на прекия си ръководител и ръководството на дирекцията.

(2) Служителят не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми ръководителя, издал заповедта, при спазване на йерархичната подчиненост.

(3) Служителят може да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение. При отказ за писмено потвърждаване, служителят не е длъжен да изпълни заповедта.

(4) Служителят не е длъжен да изпълни нареддане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми ръководителя, от когото е получил нареддането.

Чл. 16. Служителят поставя пред ръководството открито и честно проблемите, с които се сблъска в процеса на работа или при изпълнение на възложените му задачи, като се консултира с него за разрешаването им.

Раздел III **Взаимоотношения с колеги**

Чл. 17. (1) В отношенията с колегите си служителят проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

(3) Служителят проявява готовност да окаже помощ и съдействие на своите колеги при изпълнение на служебните им задължения, в рамките на своята компетентност.

Чл. 18. (1) Служителите трябва да се стремят да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си.

(2) Недопустимо е възникването на конфликт между служители в присъствието на трети лица.

(3) Не се допуска отправянето на обидни квалификации и дискриминационно отношение между служителите в дирекцията.

(4) Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител, а когато това е невъзможно чрез висшестоящия такъв.

Чл. 19. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителят на ръководна длъжност - и по отношение на подчинените си - като изпълнява служебните си задължения качествено и в срок.

Глава трета

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 20. Конфликт на интереси е налице, когато:

1. частните интереси на лице, заемащо държавна длъжност, или на свързани с него лица, по смисъла на § 1 от допълнителната разпоредба на Закона за държавния служител, са в противоречие с негови правомощия или служебни задължения;

2. лицето е заинтересувано за себе си или за свързани с него лица от резултатите от неговата дейност като лице, заемащо държавна длъжност, и това може да повлияе на изпълнението на неговите задължения или отговорности, или

3. съществува основателно съмнение в безпристрастността и обективността на лице, заемащо държавна длъжност, при осъществяване на неговите права и задължения.

Чл. 21. (1) Служител на дирекцията не може да участва при обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения, когато той или свързани с него лица са заинтересувани от съответното решение или когато има със заинтересуваните лица отношения, пораждащи основателни съмнения в неговата безпристрастност.

(2) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми прекия си ръководител.

(3) Служителят е длъжен да проявява особено внимание по отношение на всеки актуален или потенциален конфликт на интереси и да приема стъпки за избягването му.

(4) Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в дирекцията, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса като уведомява прекия си ръководител, който след изясняване на случая докладва на директора.

(5) Ръководител, на когото станат известни факти и обстоятелства за действие или бездействие на подчинените му, което е несъвместимо с техните служебни задължение, е длъжен да предприеме необходимите мерки и действия за търсене на дисциплинарна отговорност.

(6) Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя прям ръководител.

(7) Служителят трябва да си направи отвод, относно случаите, в които е налице или би могъл да възникне конфликт на интереси, или да прекрати факта или отношението, което предизвиква конфликта на интереси, преди да участва при обсъждането, подготовката и вземането на решения.

Чл. 22. (1) Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Служителят не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

Чл. 23. (1) Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в дирекцията и в държавната администрация.

(2) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлият на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да наручат професионалния му подход по определени въпроси.

(3) Служителят не използва служебното си положение, власт или информация, станала му известна при или по повод изпълнение на служебните му задължения, в свой или чужд интерес.

Чл. 24. (1) Лице, което заема държавна длъжност, няма право в продължение на една година след напускането да сключва трудов договор и да участва в надзорни, управителни или контролни органи на търговски дружества, по отношение на които в последната година от изпълнението на служебните си задължения е осъществявало ръководство, регулиране, контролни функции или е склучвало договори с тях.

(2) Ограничението по ал. 1 не се отнася за длъжност, която лицето е изпълнявало непосредствено преди заемането на държавна длъжност.

Чл. 25. След напускане на заеманата длъжност не разгласява и не използва в свой или в чужд интерес служебна информация, до която е имал достъп, освен когато тази информация е обществено достъпна.

Глава четвърта **ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ**

Чл. 26. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на дирекцията и държавната служба.

(2) Служителят не допуска на работното си място и извън него поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителят се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови, като запази спокойствие и контролира поведението си.

(4) Държавният служител спазва благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение и на институцията, която представлява.

Чл. 27. (1) Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на дирекцията .

(2) Служителят изразява професионално мнение, позиция или тълкуване по служебни въпроси по искане и пред медиите, свързани с политиката на дирекцията, само след изрично разрешение на директора.

Чл. 28. Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на държавната администрация и в частност на дирекцията.

Чл. 29. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 30. Служителят придобива и управлява имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното му положение.

Чл. 31. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителят следва да се оттегли от служба.

Глава пета **ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл. 32. При неспазване правилата на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност, съгласно Закона за държавния служител и Кодекса на труда.

Чл. 33. (1) При първоначално встъпване в длъжност, прекия ръководител, съвместно с определен с длъжностна характеристика служител, изпълняващ функциите "Човешки ресурси", запознава служителя с разпоредбите на този кодекс.

(2) Запознаването по ал. 1 се удостоверява с декларация по образец, съгласно приложението, която се съхранява в досието на служителя.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на Етичния кодекс за поведение на служителите в ОД «Земеделие» - Габрово, преките ръководители съвместно със служителя изпълняващ функциите "Човешки ресурси" запознават всички служители на дирекцията с разпоредбите на този кодекс.

(2) Запознаването по ал. 1 се удостоверява с декларацията по чл. 33, ал. 2, която се съхранява в досието на служителя.

§ 2. Етичният кодекс за поведение на служителите в ОД «Земеделие» - Габрово е утвърден със Заповед № РД-ЗА-178/19.12.2012 г. на директора на ОД «Земеделие» - Габрово и влиза в сила от 01.01.2013 г..

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 33, ал. 2 от Етичния кодекс за поведение на служителите
в Областна дирекция «Земеделие» - Габрово

Долуподписаният

.....
ЕГН ..... на длъжност .....

административно звено

.....
.....
.....
в Областна дирекция «Земеделие» - Габрово

ДЕКЛАРИРАМ,

че съм запознат с правилата за поведение, утвърдени с Етичния кодекс за поведение на служителите в Областна дирекция «Земеделие» - Габрово.

Известна ми е дисциплинарната отговорност за неспазване на правилата за поведение в този кодекс.

Дата на деклариране:

..... **ДЕКЛАРАТОР:** .....